

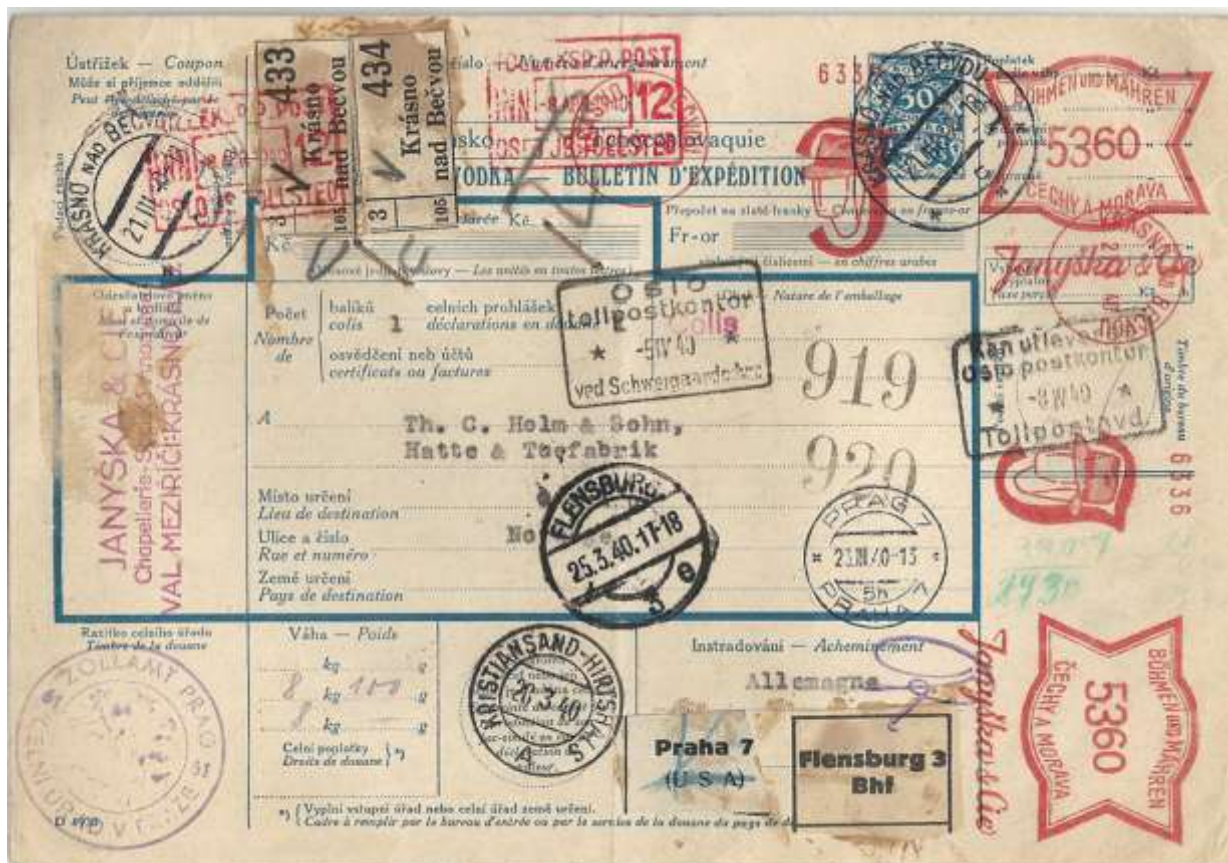
FLERE PAKKER - ETT FØLGEBREV

av
Tore Haga

Sist sommer var jeg så heldig å få kjøpt dette fine følgebrevet på QXL, uten konkurranse. Dette skyldtes kanskje at selgeren hadde forsømt å påpeke at det gjaldt for 2 pakker. Jeg ble straks interessert i å få vite om det fantes noen norske regler som passet for dette tilfellet, og gjorde et par fremstøt for å finne ut av dette, men uten hell. Heldigvis hadde Arvid Løhre kontroll på det internasjonale regelverket og kunne fortelle meg at det allerede i 1897, i et tillegg til UPU's pakkepostkonvensjon, het at en ved bruk av ett følgebrev kunne sende inntil 3 vanlige pakker fra samme avsender til samme mottaker (foruten at man kunne klare seg med én tollerkjøring, om det ikke stred mot tollreglene). Senere, i 1920, ble tilsvarende innhold vedtatt, nå med tilføyelse av at det gjaldt pakker med samme porto. I konvensjon av 1934 gjentok man det skisserte innholdet.

Ser man på norske følgebrev til utlandet (i hvert fall for den perioden hvor jeg har materiale), vil man se at det står åpent hvor mange pakker det dreier seg om. På følgebrev for innenlandspakker var det lenge sagt uttrykkelig at det gjaldt én pakke, så også på ovenstående, men her er altså antallet endret for hånd. Senere var dette ikke uttrykkelig sagt, men det var brukt entallsform av ordet pakke. I mangel av holdepunkter for det motsatte vil jeg konkludere med at det ikke fantes norske regler som tillot flere pakker på ett følgebrev. På den annen side har jeg heller ingen holdepunkter for at det var direkte forbudt. Kanskje var UPU-konvensjonen hjemmel god nok? Vanlig er forholdet i hvert fall ikke innenlands i Norge.

Fra utlandet har jeg flere eksempler på at ett følgebrev omfatter 2 pakker, og flere land lot sine internasjonale følgebrev like godt inneholde 3 rubrikker for vekt. Se det tyske eksemplaret fra 1914 (som har ytterligere frimerker for 1 Mark 80 Pf bak) og det tsjekkosllovakiske fra 1940. La meg tilføye at tyskerne ikke var konsistente i dette - de fleste av mine tyske internasjonale følgebrev mangler slik trippelrubrikk. - Vil man se et følgebrev som omfatter 3 pakker, kan man finne det i et østerriksk eksemplar fra 1912 på side 53 i "Norway Parcel Post to 1945" av Olga Ellis og Alan Totten.

Enkelte av de følgebrevene jeg har sett, gjelder pakker med samme vekt, mens andre viser mindre ulikheter i vekten. Det siste er neppe noen hindring, så lenge portoen er den samme. Det kan forøvrig tilføyes at portoen på det norske følgebrevet er den samme som samlet porto ville være om de to pakkene var sendt med hvert sitt følgebrev, slik at det altså ikke var noe å spare på portoen.

En liten privat kuriositet var at adressaten var bokhandler P.M. Danielsen i Arendal. Gjennom mer enn 30 år var Danielsens bokhandel på Torvet fast stoppested på familiens dagsturer til Arendal fra vårt feriested litt lengre øst. I løpet av disse årene gikk forretningen inn i en av de større kjedene, men for publikum var butikken på Torvet fortsatt Danielsens. I 2010 måtte vi konstatere at lokalene på Torvet var overtatt av noe helt annet. Bokhandelen var da flyttet til et nærliggende kjøpesenter, og den historiske forbindelseslinjen var brutt.